

ONDERNEMER VERSUS DE OVERHEID

Jan Harder wint in hoger beroep

Ondernemer Jan Harder van Harder Natuursteen gebruikte restanten natuursteen als verhardingslaag voor zijn bedrijfspand en oprit. Hiervoor kreeg hij in eerste instantie een boete, waarna hij in hoger beroep werd vrijgesproken. Voor Harder was de kwestie een principezaak. "De overheid moet ons niet tegenwerken, maar stimuleren."

Ron Laan

Vol goede moed ging Jan Harder medio 2009 naar de zitting van de economische politierechter waar hij werd aangeklaagd voor het storten van afvalstoffen. Hij legde uit dat de restanten natuursteen vanuit milieuhygiënisch oogpunt geheel schoon zijn en dat het materiaal ideaal funderingsmateriaal vormt. De rechter was het hier

niet mee eens. Hij vond dat er sprake was van 'het zich ontdoen' van natuursteenbrokken als afval en veroordeelde Harder wegens het storten van afvalstoffen op de bodem zonder benodigde vergunning of vrijstelling. De rechter bepaalde dat hij door dit handelen een mogelijke vervuiling van de bodem niet controleerbaar

heeft gemaakt en dat werd beschouwd als een strafbaar feit. Harder liet het er echter niet bij zitten en ging in hoger beroep. Dit keer kwam hij juridisch beter beslagen ten ijs. Hij had zich met hulp van zijn advocaat verdiept in de totstandkoming van de wetgeving over afvalstoffen en bouwstoffen. Daaruit kwam volgens Harder naar

voren dat het gebruik van natuursteen als verhardingsmateriaal wel degelijk toelaatbaar was. Weliswaar is in artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer een stortverbod voor afvalstoffen buiten een inrichting neergelegd, maar in artikel 2, eerste lid onder b, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen, is onder omstandigheden van rechtswege een vrijstelling van dit verbod van toepassing. Als afvalstoffen als bouwstof in een functioneel werk worden toegepast, geldt een uitzondering op de afvalstoffenregeling. "Ik heb voor het hoger beroep heel veel informatie verzameld en gecompriëerd tot duidelijke standpunten voor de rechters in hoger beroep", vertelt Harder. "Uit deze standpunten bleek dat ik geenszins onrechtmatig had gehandeld."

Toelichting | In de toelichting op het Besluit bodemkwaliteit, de wettelijke regeling in aansluiting op het Bouwstoffenbesluit, wordt uitleg gegeven over de overlapping van de begrippen afvalstof en bouwstof en hoe dit voor artikel 10.2 Wet milieubeheer uitgelegd dient te worden. In de toelichting staat geschreven: 'Naast de bescherming van het milieu geven de regels in het onderhavige besluit ook duidelijkheid over de mogelijkheden voor het hergebruik van afvalstoffen als bouwstof. In het verleden is gebleken dat zonder een duidelijk kader veel materialen die als afvalstof vrijkomen en die op milieuhygiënische gronden toelaatbaar zijn, toch niet als bouwstof worden toegepast. Het hergebruik van dit soort materialen is echter gewenst, omdat hiermee het storten van materiaal wordt verminderd en de inzet van eindige primair gewonnen materialen wordt teruggedrongen. Ten tweede zou de toepassing van bouwstoffen die tevens afvalstoffen zijn, op gespannen voet kunnen staan met het verbod om afvalstoffen buiten inrichtingen anderszins op of in de bodem te brengen (artikel 10.2 Wet milieubeheer). Omdat werken als bedoeld in dit besluit vaak juist wel buiten inrichtingen zullen worden aangelegd en tegen de toepassing van bouwstoffen in deze werken, mits aan de eisen van dit besluit

wordt voldaan, geen bezwaar bestaat, is dit besluit uitgezonderd van de werkingssfeer van bedoeld verbod. Dit was ook in het Bouwstoffenbesluit geregeld.'

In de beoordeling van het hoger beroep steunde het Gerechtshof dus wel de opvatting van Harder. Het hof is in zijn uitspraak van oordeel dat Harder Natuursteen het materiaal als bouwstof heeft toegepast in een werk met een functioneel karakter. Het bedrijf was dus vrijgesteld van de verbodsbepaling van artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Weliswaar was in deze zaak bewezen verklaard dat het bedrijf natuursteen had gebruikt als funderingslaag, maar bij juiste lezing van de wetgeving leverde dit helemaal geen strafbaar feit op. Harder werd ontslagen van alle rechtsvervolgning.

Door de vasthoudendheid van Harder in deze kwestie, kon het Gerechtshof uiteindelijk deze verhelderende uitspraak doen. Opmerkelijk is natuurlijk dat de economische politierechter in eerste aanleg Harder veroordeelde. Dit was kennelijk in strijd met de bedoelingen van de wetgever, die net als de ondernemer overtuigd was van

1 Jan Harder heeft natuursteen als verhardingslaag gebruikt voor bouwwerken. Juridische problemen waren het gevolg.

(Foto's: Harder Natuursteen)

2 Tegenwerking van de overheid is Harder een doorn in het oog. De website www.werkwijzevromverontreinigd.nl biedt tekst en uitleg.

de duurzame kwaliteit van natuursteen als bouwstof. Ondanks dat hij uiteindelijk zegevierde, heeft de kwestie Harder veel tijd en moeite gekost. Na de uitspraak van het Gerechtshof in hoger beroep was de triomf dan ook groot. "Voor mij was het een principekwestie, de overheid moet ondernemers stimuleren en niet tegenwerken. De politierechter redeneerde in eerste instantie als volgt: ik heb materiaal gebruikt dat over was van mijn productie en dus zijn dit afvalstoffen. Terwijl natuursteen een volkomen onschadelijk, natuurlijk product is. Gelukkig is die kortzichtigheid in hoger beroep rechtgetrokken. Ik heb wel een klein feestje gevierd toen ik uiteindelijk won, door mijn vrouw mee uit eten te nemen."

'Ik heb wel een klein feestje gevierd toen ik uiteindelijk won'

Auteur Ron Laan is advocaat bij Van Diepen Van der Kroef advocaten. Het artikel verscheen eerder in Vakblad Afvalstoffen van Schreurs Uitgeverij. De tekst is hier en daar aangepast en aangevuld.